

Laimīgu Jauno gadu!

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Sestdiena, 1996. gada 28. decembris

● Nr. 96 (6717)

... **E**ju pa ielu un nejausi apstājos pie kāda veikala «skatloga Ziemassvētku rotā». Tajā ielīmēts un man prefi raugās komisks Salavecis, — viņam ir sievietes seja no «Libresse» reklāmplakāta un pielīmētas burvīgas balvas ūsas un bārda. Forši! (*Lai man piedod latviešu valodas skolotāji un nacionāli par šo un turpmāk tekstā lietotajiem žargonvārdiem.*) Ziemassvētki un Jaunaisgads beidzot ir īsts «brīvais tirgus» — «always Coca Cola», grandiozas izpārdošanas jeb Eiropā pāri palikušo preču «iesmērēšanas», plastmasas egļu zariņi, sarkani zvaniņi, milzu piparkūkas ar rozā stripiņām un citas jaukas lietas. Tas viss uzlabo garastāvokli, un šajā marasmā šad tad var arī atrast ko satriecošu, lai uzdāvinātu saviem brīvdomājošiem draugiem.

Drīz būs gadumijas pusnakts, un atkal visi skandinās «Līvānu stikla» vai «Eiropas stikla» glāzes ar dažādu marku šampaniešiem un vēlreiz sevi pieķers domājot, ka laiks ir nepielūdzams. Atkal daudzi teiks standartvēlējumus, un daudzi apņemsies sākt jaunu dzīvi un atkal... neiesāks. Bet, paldies Dievam, ka ir tāds Jaunais gads, gluži kā Saeimas vēlēšanas, kad vismaz uz mirkli mēs varam sevi mānīt ar cerībām un ilūzijām. Un, ja kaut kas arī piepildās, tad lai tev tiek, cilvēk! Esi laimīgs, jo tu to esi pelnījis.

Parasti šādās gadu mījās mēs atskatāmies uz gadu kopumā. Tā ir tāda lieliska tradīcija, un tradīcijas, kā zināms, jāciena. Notikumi Latvijā ir maisījums un jaukusies ne sliktāk kā citus gadus:

- ratificēts līgums par brīvo tirzniecību ar lauksaimniecības precēm starp Baltijas valstīm;

- tirgotāju piketi un skandāli ap kases aparātu ieviešanu;

- bēgļu problēmas Latvijā;

- latviešu karavīru piedalīšanās miera misijā Bosnijā un ieilgušais jandāls ap obligāto militāro dienestu tepat pašu mājās;

- «reņģu kari» ar Igauniju Baltijas jūrā un konfliktis par jūras robežu ar Lietuvu;

- Gunta Ulmaņa atkārtota ievēlēšana prezidenta amatā 18. jūnijā, un prezidenta vēlēšanu «nagla» Alfrēds Rubiks;

- Ilgas un Aivara Kreitusu, Alberta Kaula un daudzu citu ministru «spožums un posts»;

- skandāli par valstsviru sarunu noklausīšanos un valdības un ierēdņu korumpētību;

- Melngalvju nama atjaunošanas akcija jeb par 5 latiem iemūžināts vārds vēsturē;

- troksnis ap Nacionālo operu, un opermākslas zvaigzne Montserrata Kabaljē Rīgā;

- Ministru prezidenta Andra Šķēles «provokācijas» robežkontroles punktos un zemesgrāmatu nodalās;

- laicīgās un garīgas varas cīņa par abortu (ne) aizliegšanu;

- parakstu vākšana par frakcijas «Tēvzemei un Brīvībai» iesniegto alternatīvo pilsonības likumprojektu;

- 44 Latvijas sportistu piedalīšanās olimpiskajās spēlēs Atlantā;

- Saeimas balsojums par brīvo zemes tirgus Latvijā;

- strīdi par zemes nodokļa apmēriem;

- nekustamā īpašuma tirgus veicināšana;

- lielā eiforijā par uzņemšanu ES un NATO un atskārsme, ka nabagi pasaules aliansēs netiek gaidīti;

- «Bankas Baltija» «nebeidzamais stāsts», banku saplūšana, pazušana un Krājbankas «Ziemassvētku sveiciens» klientiem;

- valdības «labvēlība» pret invalīdiem un pensionāriem;

- «sērkoņņu» un citi valdībai vienaldzīgie piketi;

- Ulmaņa pasludinātā žēlsirdība pret noziedzniekiem;

- autobraucēju nedienas, un Ceļu policija lielceļa laupītāju lomā;

- uzņēmēju miklainās slepkavības;

- diskusijas par un ap teritoriāli administratīvo reformu;

- 1997. gada budžeta apstiprināšana, kur valdība, kā vienmēr, ir ieguvēja, un tā tālāk, un tā joprojām.

Atmiņas restaurēšanas nolūkā der atskatīties uz aizejošo gadu arī mūsu rajonā, jo tas, kas notiek mūsu durvju priekšā, mums šķiet nozīmīgāks vai, teiksim citādi, sirdij tuvāks. Un tā, 1996. gads ieies rajona vēsturē ar nozīmīgām jubilejām:

- skolai Preiļos — 130, skolai Līvānos — 75, Aglonas ģimnāzijai — 75, Preiļu bērnudārzam «Pasaciņa» — 15,

Līvāniem — 70, un daudzu novadnieku jubilejām;

- ar ģimnāzijas statusa piešķiršanu Preiļu 1. vidusskolai un J.Graubiņa vārda piešķiršanu Līvānu mūzikas skolai;

- ar iesvētīto vecticībnieku draudzes lūgšanu namu;

- ar rajona mēroga pasākumiem: Latvijas veterānu 33. sporta spēlēm Preiļos, rajona kāzu muzikantu saietu Rozupē, sakopības konkursiem, «Foto Maks» Latgales zonas konkursu «Es milu savu foto» un laikraksta «Novadnieks» konkursu rajona skolēniem;

**Blāzma.
Vēl viena diena klāt.
Blāzma.
Vēl viena diena nost.
Vēl viena diena nost
no zemes pagāniski
raganiskā mūža.**

(Ojārs Vācietis)

- ar izstādi «Mans pagasts, mana pilsēta šodien», Dānijas dienām Preiļos un «Lauku Avīzes» dienu Rudzātos;

- ar rajona skolotāju kora koncertturneju Francijā;

- ar projekta izstrādi ekoloģiskās produkcijas eksportam uz Dāniju, projektu «Līvānu renesanse» un rajona prezentāciju jaunās celulozes rūpnīcas projektam.

- Sogad rajonā darbu sāk Latvijas organizācijas «Glābiet bērņus» Preiļu nodaļa, Darba meklētāju klubs Līvānos, rajona padomes pārstāvji apbraukā pagastus un tiekas ar iedzīvotājiem, savukārt uz rajonu brauc neskaitāmi ārvalstu pilsoņi — Baltkrievijas un Lietuvas konsuli, Latvijas vēstniecības Čehijā sekretārs, Norvēģijas karalistes Arlietu ministrijas atbildīgais sekretārs, pārstāvis no ES un Ziemeļvalstīm, rajonā viesojas arī latviešu valstsvīri — Valdis Birkavs, Alfrēds Cepānis, Roberts Dilba u.c., rajons sadarbojas ar Zviedrijas reliģisko organizāciju «Cerību zvaigzne», Preiļos strādā CESO konsultants E.Batervorts un Līvānos Z.Upītis, ar dažādām aktivitātēm izceļas mūsu rajona attīstības un plānošanas nodaļa.

- Šinī gadā Līvānu policijas iecirknī notiek traģēdija, kas satricina visu Latviju, Jersikā demisionē pagasta padomes priekšsēdētājs, Līvāni kļūst par pirmo pilsētu Latvijā, kur tiek uzskaita dzīvojamo māju privatizācija, un šinī gadā, tāpat kā citos, tiek risinātas problēmas — veselības aprūpes iestāžu, a/s «Preiļu siers», Preiļu pilsētas pašvaldības uzņēmuma «Siltums», Aglonas internāģimnāzijas jeb topošās katoļu ģimnāzijas u.c.

- Rajona pašvaldības 1996. gadu iesāk bez budžeta pesimistisks tas ir arī 1997. gadam. Kā teicis kāds no rajona padomes deputātiem: «Rikojamies kā

ja ir nauda, tad sadalām, ja nav — iztiekam tāpat.»

Patiesībā no visiem gada notikumiem mēs atceramies tikai tos, kas skar mūs personīgi. Vissāpīgākās ir mazās traģēdijas, katras personiskas. Ja arī kāds statistiķis pateiks, un Jaungada naktī Ulmanis vai Šķēle apstiprinās, ka Latvijā kopumā dzīve iet uz augšu, vienalga, ja tev un man šai gadā nebūs veicies, tad kāda vairs nozīme «viņiem rādītājiem» Latvijā.

Kāds apgalvo, ka laikrakstus nelasa un TV neskatās, un zināmā mērā viņš pat rikojas pareizi, jo masu informācijas līdzekļos var iegūt visu ko, tikai ne dvēseles mieru. Kāds saka: «Ak tu mūžs, cik latviešiem to avīžu!» Patiešām, un visās tikai aisberga redzamās daļas puspatiesība. Patiesībai priekšā nostājas likums, kuru izdomājuši paši latvieši — bāleliņi, jo tur jau viņi sēž — Saeimā, valdībā, Civildienestā — visur mūsu pašu Latvijas pilsoņi. Mums ir valsts kontrole, kura neatskaitās sabiedrībai, mums ir Privatizācijas aģentūra, Latvenergo, Latvijas gāze utt., kur notiekošais ir zināms tikai vajadzīgu cilvēku lokam. Pētnieciskā žurnālistika Latvijā nav uzņēmusi pietiekošus «apgriezīenus», bet ar oficiālajām versijām barotā tauta ir tur, kur viņa pašreiz ir. Bet, nav ļaunuma bez labuma. Var jau pateikt vecmāmiņai pagastā, ka subsidijas, piemēram, par savu šķirnes cūku viņa nesapņems nekad un iestāšanās Eiropas Savienībā viņas 10 ha saimniecību iznīcinās pavisam, bet kāpēc atņemt cilvēkam pēdējo cerību. Tagad vismaz mēs dzīvojam ar domu «un ja nu tomēr...»

Sodien cilvēki dalās divās kategorijās. Vieni, kam piemīt šim laikam vajadzīgais temperaments un rakstura īpašības, un viņi taisa izrāvienu «progresīvās pasaules virzienā». Līdzekļi, kā tas tiek panākts, nav svarīgi, jo mērķis attaisno līdzekļus, un nauda nesmird. Otrai daļai vienkārši pietrūkst šo laiku «labāko» īpašību — veselīgas bezkaunības un neželības, un tieši viņu ir visvairāk žēl. Sis ir laiks, kad vecos, slimos, bērņus un pieaugušos ar jūtīgām dvēselēm «grūž no klints» Eiropas vārdā. Un lieki ir aizbildinājumi, ka paši mēs savus likumdevējus ievēlējām, diemžēl neviens mirstīgais sākumā nevar pateikt, kā katrs no viņiem izturēs naudas un varas pārbaudi, bez tam — pie pašreizējās informācijas pārpilnības pastāv patiesas informācijas bads, un cilvēku lētīcība mūslaikos ir vienkārši šokējoša. Tā arī nonāk politikā pietiekoši daudz ākstu, ko prasmīgi izmanto citi politiķi. Un atkal kāds teiks — mēs viņus ievēlējām. Pareizi, bet viņi jau neatbild vēlētajū priekšā, bet tikai savu frakciju priekšā, un lieliski īsteno principu — tiesības uz vienīgo pareizo viedokli ir tikai pozīcijai, opozīcijai tādu tiesību nav.

Bet vismazāk tiesību ir apakšējam slānim — pašvaldībām. Pašvaldības cerības liek uz vietējiem uzņēmējiem, uz tiem, kas glābjas kā var, un uz bagātiem investoriem, kuru ieguldījumi Latvijā mūsu valsts (ne)ekonomiskās politikas dēļ, diemžēl, būtu apdraudēti.

Pašreiz zēl pakalpojumu sfēra, bet Latvijas perspektīvas tomēr ir rūpniecība un tranzīts. Es nesaprotu tos, kas manā pilsētā ar sajūsmu saka — «mēs atgriezāties 30-tajos gados, būsīm maza amatnieku un tirgotāju pilsētiņa». Piedodiet, bet par kādu naudu dzīvos šī «pilsētiņa», par kādu naudu labos ielas, uzturēs mājas, palīdzēs maznodrošinātajiem, — par Ventspils dotācijām vai humpalveikalu īpašnieku nodokļu grašiem? Ak jā, vēl jau ir cerības uz tūrisma attīstību, bet mums nav tik skaista zeme, lai tūristi maksātu mums miljardus par Preiļu rajona apskati, tautiskām segām un koka karotēm...

Nākamais gads mums būs pārmaiņu gads, būs pašvaldību vēlēšanas, un es savu balsi atdošu tam cilvēkam, kurš man solīs nevis silto ūdeni un uzņēmējdarbības attīstīšanu, bet ar reāliem aprēķiniem pierādīs, kur viņš savu solījumu pildīšanai ņems naudu.

Šajā gadu mījā es visiem novēlu sākt apzināties sevi kā personību. Nevis Ulmanis, Birkavs, Ļeņins vai Klintonis tikai ir personības, bet personība ir katrs no mums. Un beidzot atcerēsimies, ka mums ir ne tikai pienākumi pret valsti un sabiedrību, bet mums ir arī mūsu tiesības. Eiropa un mūsu draugi krievi Latvijā to jau sen ir sapratuši.

Tev, vientūlais, nabadzīgais cilvēk, kas esi ir...
 Un saņem augstprātīgu atieksmi pret sevi...
 rēties, ka ir viena vieta, uz kurā...
 staigā kājām, un tieši...
 Un visbeid...
 domā...
 kenrols. 23.40 Mākslas filma «Rimini, Rimini»
 V...
 pēc gada».

18.30
 5. sēr. 19.00
 1. sēr. 20.00 Itogi. 21.10
 22.55 Ro-

Vērša gads nāk labvēlīgs un darbīgs

Spēcīgos ragus uz priekšu izslējis, viņš stingri stāv uz zemes un gaida atnākam to brīdi, kad sāksies VIŅA laiks. Ik pēc divpadsmit gadiem zvaigznes saka — ej un valdi, jo tavs laiks ir klāt!

Kas tad ir VĒRSIS, cilvēks, kurš dzimis šī dzīvnieka zīmē? Viņš ir pacietīgs un izturēts, nedaudz lēnīgs un pedantisks. Aiz mazliet laucinieciskās ārienes slēpjas ass un oriģināls prāts, taču panākumus VĒRSIM nodrošina prasme izsaukt apkārtējos atklātību. VĒRSIM ļoti patīk vientulība, taču viņu vidū gadās arī fanātiķi, sektanti un šovinisti.

Neskatoties uz savu lēnīgumu, VĒRSIS var būt ātrsirdīgs un neapvaldīts. Kaut arī niknuma uzplūdi gadās reti, tie ir vienkārši briesmīgi! Ar VĒRSI nekad nevajag strīdēties, viņš ir pārāk spītīgs. Nevajag nevar apturēt viņa gājumu uz iedomāto mērķi. VĒRSI pārāk labi zina, ka panākumi nenāks paši no sevis, tāpēc strādā ar pilnu atdevi. Tomēr pārslodzes VĒRŠA spēcīgajam organismam ir nieks.

Vislielākos panākumus VĒRSIS sasniedz lauksaimniecībā, jo līdz sirds dziļumiem mīl zemi, labprāt to kopj. VĒRSIM patīk rušināties pa dārzu, audzēt dārzeņus, puķes, patīk nodarboties un labi veicas lopkopībā. Pat tie VĒRSI, kuri se-

vi atraduši mākslā, sportā vai finansu pasaulē, par vislabāko atpūtu uzskata mirkļus, kuri pavadīti kaut vai pavisam mazā zemes pleķīti.

Tieši VĒRSI cilvēcei ir atklājuši daudz lielisku mantu — adrenalīnu, hloroformu, A, B, B₂ vitamīnus, neilonu, motociklus, virsskaņas lidmašīnas.

Tie gadi, kuros valda VĒRSIS, no cilvēkiem vienmēr prasa daudz darba, pat līdz pilnīgam spēku izsīkumam. Ieteicams nopirkt māju vai vasarnīcu, jo šis īpašums noderēs vēlāk. Astrologi uzskata, ka šajā laikā iespējama valdības vai pat pastāvīgas iekārtas maiņa, kad virsroku gūst konservatori.

Zemnieki var būt mierīgi — nebūs ne krusas, ne pārlieka sausuma vai plūdu, ne kukaiņu uzbrukuma tūriem. Ja kāds no VĒRSIEM dzimis ziemā, viņam šajā gadā nebūs pārāk jānopūlas darbā.

VĒRŠA gadā dzimis vācu politiķis Villijs Brants, angļu komponists Bendžamins Britens, latviešu skulptors Jānis Zariņš, mākslinieks Edgars Iltners, Beļģijas karalis Leopolds III, angļu aktrise Vivjēna Lī, lidotāja un kosmonaute Valentīna Nikolajeva-Tereškova, balerīna Maija Plišceka, daiļslidotāja Irina Rodņina, komponists Mikis Teodorakis.

L.Kirillova

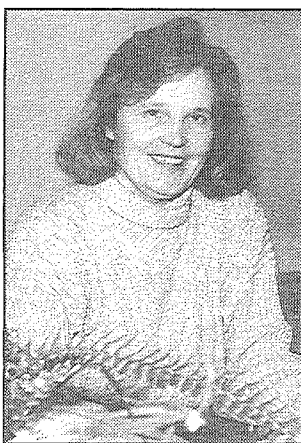
Attēlā: šis lepna Holšteinas-frīzu šķirnes skaistulis ar sprogaivo pieri un brašajiem ragiem nāk no paju sa-

biedrības agrofirmas «Turība». Vienīgi tur vēl cilvēki ir gādājuši, lai kūtiņ stāvētu nevis viens vai divi, bet simtiem šādu skaistulu.

J.Silicka foto

Akā atnāca ūdens

Kaut decembris līdz serdei izaukstē koku, tas auklē un sargā savus pumpurus, lai jaunajā pavasarī kaut par sprīdi kļūtu lielāks un stiprāks. Cilvēks par spīti visam sevī auklē savas cerības, ka katra nākošā diena, jauna nedēļa, gads būs vismaz par to sārtīgāka rieciena tiesu bagātāks. Vai aizejošais cerības piepildīja? Kā klājās Galēnu pagasta ļaudīm? Vārds tā saimniecei, padomes priekšsēdētājai Leontīnai Saleniecei.

— Personīgi man šis gads bija ļoti smags, darbs, darbs un vēlreiz darbs, bet pa vidū cīņa ar sāpēm un slimībām. Pie šīs dzīves mani tur vien tas, ka izdodas kaut ko labu padarīt, kaut ko paliekošu, kas paliks pēc manis. Kaut vai atjaunotā Sēru aleja gar ielocēju, kura, mūsu stādīta, atdzima pēc 25 gadiem. Tā paliks paaudzēs. Uzsākts Galēnu muižas parka apzaļumošanas darbs, nodibināti sakari ar Latvijas parku arhitekti, kas solīja vecajos arhīvos atrast muižas plānojumu. Sākām ar parādes — promenādes ceļu, centrālajā laukumā izveidotas pirmās puķu dobes.

Šogad riskējām un nopirkām no paju sabiedrības «Auseklītis» nevajadzīgu un pamestu mehānisko darbnīcu kompleksu. Ja avārijas stāvoklī esošajā kultūras namā iegrūst griesti, mums būs kur palikt.

Esam iesnieguši vēstuli Latvijas Brīvības fondam, kurš aicināja piedalīties aizdevumu projektu konkursā. Otrā vēstule ir Unibankas Preiļu filiālē, kas pagaidām svārstās — dot aizdevumu, vai nē, nezinot, cik pilns būs mūsu budžeta maciņš. Dzīvojot neziņā par kultūras nama likteni, esam uzsākuši rekonstrukciju nopirktajā kompleksā, ko veic algoti palīgdarbu strādnieki. Mērķis — pārbūvēt darbnīcu korpusu par sporta kompleksu. Visi parametri atbilst tam, lai tur varētu organizēt Latgales novada sporta sacensības. Zāle ir unikāla. Ir pat tribiņu vietas žūrijas komisijai. Trīs nedēļas mēzām laukā netīrumu kaudzes — grūžus, metāla atkritumus, skaidas, to darīja mūsu pagasta cilvēki, gan pieaugušie — bezdarbnieki, kas saņem sociālos pabalstus, gan bērni. Izmēzām telpu, pēc tam palīgdarbu strādnieki aizmūrēja visas liekās nišas, un nu zāle ir sagatavota. Tagad lauzām galvas, kur dabūt naudu grīdas dēļiem.

Esam uzsākuši pašvaldības ceļa joslu atbrīvošanu no krūmiem. Izremontēts Lomu feldšerpunkts, izrakta aka, jo sapņot par ūdensvadu nevarējām. Izrakām vienkāršu lauku aku. Ar lāpstām, ar viru darba spēku. Sakopām apkārtni pie medicīnas iestādes, uzturam spēkiem veikts aptiekas kosmētiskais

niģais izdevums, jo nevar atļauties pat «Novadnieku».

Uzsākta kultūrvides sakopšana un apzināšana. Iniciatīva nākusi no Galēnu pamatskolas, skolas direktore un literatūras skolotāja ievadījušas savus bērnus kultūrvides apzināšanas pasaulē. Sākam apzināt ievērojamus cilvēkus, kas te kādreiz dzimuši, dzīvojuši, nesuši tautai garīgo gaismu. Esam budžētā iekļāvuši līdzekļus piemiņas plāksņu uzstādīšanai šo cilvēku dzimšanas vai kapa vietās. Skola sarakstās ar rakstnieci Anitu Liepu, kura aprakstījusi mūsu vietējās — Sondoru sādžas iedzīvotāju likteņus un savu dzīves stāstu romānā «Ekskumācija». Skola nāca ar iniciatīvu, ko atbalstīja vietējie iedzīvotāji, — sakopt viņas bērnības takas. Sarīkojām talku Sondoru sādžā, lai iztīrītu Radžu aku, par ko Anita Liepa raksta savā romānā, jo tā ir retums, vismaz tuvākajā apkārtnē tādas Radžu akas nav. Aka bija aizgruvusi, pēc iztīrīšanas tajā parādījās ūdens. Tagad jāatjauno gredi. Ar laiku te būs skaists stūrītis, ceļinieki varēs pādzerties. Skolotāja Marta Binduka iecerējusi literāro taku. Šogad izveidoti maksas mūzikas pulciņi, kuros nodarbojas ļoti daudz bērnu, atsaucība ir negaidīti liela.

Visvairāk mani šajā gadā sarūgtināja tas, ka pašvaldībā nav nevienas instances, kur griezties, kur viņus uzklautu, izņemot Pašvaldību savienību. Tajā labi strādā juriskonsulte Jana Zāra, ko esam aicinājuši arī uz Galēniem, uz pagastiesnešu semināru. Un otrs — Pašvaldību savienības izdotais žurnāls, kurā gūstu atbalstu no kolēģiem citā republikas malā. Ja ne ko citu, jo Latgales programma nedarbojas, investīcijas paliek 100 kilometru rādiusā ap Rīgu, tad vismaz šajā žurnālā varu pasmelties no kolēģiem idejas. Viņiem problēmas ir, — kā naudu iztērēt, lai nenonemtu. Apsēstos kolēģiem blakus un prasu, kā ar budžetu, bet man atbild, ka lauz galvu, kur ātrāk izgrūzt latas... Bet es rītā ceļos un vakarā gulstos ar domu, kur ņemt naudu. Kā savilkt galus kopā. Gadu no gada velkam dzīvību. Tas viss atstāj iespaidu uz veselību, un tāpēc ir tik grūti. Viena veca sieviņa man teica, kā tev, meit, nebūs grūti, ja tev ir trīs galvas — pašai sava galva, ģimenes galva un pagasta galva... Bet visvairāk mani uztrauc Latvijas jauno ģimeņu liktenis, ka tām nav perspektīvu, tām pēc padomju laikā ieaudzīnātās patērētāju psiholoģijas ir ļoti grūti nostāties uz savām kājām, viņi salūst, noslikst alkoholā. Man žēl noskatīties, kā ar grūtu darbu nopelnītos pēdējos santīmus atdod par grādīgā pudeli.

...Iztīrītā akā atnācis ūdens. Izrakta jauna aka. Šalkos bērzu aleja. Un vēl citi labi darbi. Darbi. Pats skaistākais, ar ko var pierakstīt cilvēka mūžu, aizejoša gada kalendāru. Cik daudz vietas visu mūsu kopīgajā nākošā gada kalendārā.

L.Rancāne

Attēlā: Galēnu pagasta padomes priekšsēdētāja Leontīna Saleniece.

J.Silicka foto

Preiļu pilsētas dzimtsarakstu nodaļā

Gads ir bijis ļoti, ļoti darbīgs. Dzimtsarakstu nodaļas darbinieces stāsta, ka visvairāk laika nācies veltīt arhīva darbam, dažādu atkārtotu dokumentu izsniegšanai.

Gada laikā dažādām vajadzībām izsniegtas 1086 dzimšanas apliecības, 90 laulības apliecības, 241 miršanas apliecība. Bet visdažādākās izziņas klientiem meklētas un rakstītas 2000 gadījumos. Uz arhīvu nāk cilvēki ne tikai no Preiļu rajona, bet arī no citām republikas malām, jo te ir saglabājušās ziņas par visu, kas noticis mūsu rajona teritorijā senus gadus atpakaļ.

1996. gadā Preiļu pilsētas dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti 76 jaundzimušie. Ar nožēlu jāsauc, ka tikai septiņdesmit seši. Vēl pirms gada pilsētas māmiņām stārkis bija daudz labvēlīgāks un iepriecināja viņas ar 97 ņipriem zēniem un meitenēm.

Ar gandarījumu un cerībām

Aizkalnes pagasta padomes priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis jūtas gandarīts par promejošo gadu. Kopā ar pagasta padomes deputātiem, pagasta darbiniekiem un pagasta iedzīvotājiem izdevies paveikt daudz. Sakārtoti un apgūti īpašumi, saņemta apkārtējā vide. Daudz darīts pavisam dvēseliskā ziņā.

Aizkalnieši vienmēr ir bijuši to aktīvāko pagastu vidū, kuri piedalījušies rajona padomes organizētajos pasākumos. Skatē par sakoptākajiem pagastiem — otrā vieta rajonā, bet Latgales zonā aizkalnieši bijuši trešie. Bet pats galvenais, ka cilvēki bija centušies, ka pagastā bija daudz labi sakoptu lauku sētu.

Bez vēstures nevar būt tautas nākotnes. Šo atziņu Aizkalnes puses ļaudis jau sen ielāgojuši. Pagastā vienmēr tiek godā turēts Raiņa vārds, bet tagad ir arī vieta, kur atcerēties un dziļā cieņā noliekt galvas karos un represijās bojā gājušo pagasta iedzīvotāju priekšā. Pateicoties pagasta iedzīvotāju ziedojumiem, padomei izdevās savākt līdzekļus piemiņas akmens uzstādīšanai.

Pēteris Rožinskis atzīst, ka 1996. gada laikā mazāk līdzekļu tērēts, kā saka, noēšanai. Lielākā daļa naudas tika novirzīta pagasta infrastruktūras uzturēšanai jeb ceļu labošanai. Iespēju robežās deputāti palīdzējuši Aizkalnes pamatskolai, pirkuši grāmatas pagasta bibliotēkai.

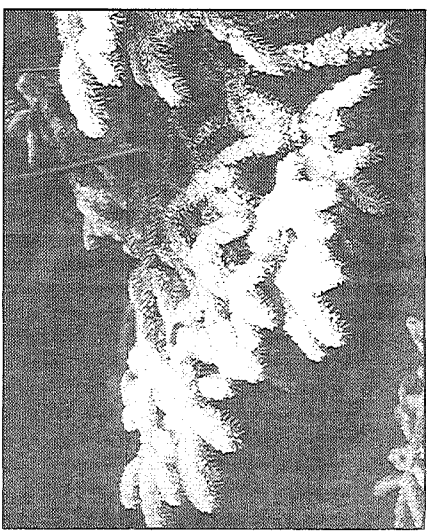
Gan priecīgos, gan skumjgos brīžos pagasts materiāli palīdzējis saviem ļaudīm. Tiesa, gada laikā pagastā tikai divas reizes svinētas krustības, toties bērnu zvani zvanījuši gandrīz vai diviem desmitiem pagasta cilvēku. Kādreiz represētajiem

Toties viņšaulē aizgājušajiem preiliešiem izsniegtas 116 miršanas apliecības. 1995. gadā tādu bija mazāk — 110. Līdzīgi ir arī ar laulību noslēgšanu, precas arvien mazāk un mazāk. Šogad Preiļos reģistrētas 47 laulības, tajā skaitā vienpadsmit pāri laulājās baznīcā. Pirms gada jau no pāru skaits bija 54.

Pēc veca ieraduma uz Preiļu dzimtsarakstu nodaļu vēl nākot jauni ļaudis no pagastiem un izsakot vēlēšanos reģistrēt laulību šeit. Taču nu jau vairākus gadus šos uzdevumus veic paši pagasti. Bet, lai mītu gredzenus Preiļos, vismaz vienam no jaunajiem jābūt te arī pierakstītiem. Nu vismaz vecākiem jābūt preiliešiem...

Preiļu pilsētas dzimtsarakstu nodaļas meitenes cer, ka jaunajā gadā viņām būs daudz vairāk patīkamu brīžu reģistrējot laimīgus jaunus pārus un izsniedzot dzimšanas apliecības maziem brēkuļiem. Lai tā notiek!

L.Kirillova

Laikraksts iznāk kopā ar...
 Redakcijas adrese: Aglonas...
 LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
 Pasūtījuma indekss 3033.

Lauksaimniekiem gads bijis apmierinošs

Aizvadīto gadu vērtē rajona lauksaimniecības departamenta direktors Jānis Vucēns:

— Zemnieki laikus apstrādāja laukus, novāca ražu, pārdeva graudus par pieņemamām cenām. Arī Zemkopības un Finanšu ministrija normāli nokārtoja solīto subsīdiu izmaksu. Šķiet, zemnieku sētās tieši šogad ir ienācis mazs cerību stariņš, jo situācija ar sarazotās produkcijas pārdošanu normalizējas. Protams, zemniekus uztrauc tas, ka, piemēram, uzņēmums «Rīgas miesnieks» tikai mūsu rajona gaļas ražotājiem vien parādā ir apmēram 100 tūkstošus latu. Arī zemes uzmērīšana kavējas, zvērīnātie mērnieki nespēj šo darbu paveikt ātri. Zemniekiem pietrūkst naudas, lai samaksātu par zemes uzmērīšanu.

Domāju, tieši šis gads, kad zemnieki sāka pārdot graudus, liek izdarīt secinājumu — normāli saimniekot varēs tikai tās saimniecības, kurām nav mazāk par 50 hektāriem aramzemes. Mēs, lauksaimniecības departamenta speciālisti, saskatām perspektīvu piena ražošanā. Īpaši mūsu pagastu apstākļos, kur augstas labības ražas iegūt ir problemātiski. Taču govīs audzēt var, ir noiets pienam. Priecē akciju sabiedrības «Preiļu siers» virzība uz priekšu. To apliecinās arī gada bilance, kas būs pozitīva. Jā, vēl ir iekavēti maksājumi par pienu, taču tā nav pašreizējās siera rūpnīcas vadības vaina. Sieram ir noiets, tas ir pārdots, taču uzņēmumam pietrūkst apgrozāmo līdzekļu, kam ir objektīvi faktori: produkcijai jānogatavinās, jāsamaksā vecie parādi. Pašlaik notiek norēķināšanās ar piena piegādātājiem. Šonedēļ veikti

norēķini par augustu un sāks maksāt par septembrī piegādāto pienu. Par pārējiem mēnešiem zemnieki saņems naudu janvārī. Organizēti notiek akciju izpiršana. Mēs aicinām piegādātājus to darīt, jo nākamajā gadā neizpirtās akcijas nonāks publiskajā izsolē. Tas vairs nebūs izdevīgi mūsu rajona zemniekiem.

Akciju sabiedrība «Preiļu siers» meklē sadarbības partnerus Irijā un Somijā, lai uzņēmumā ienāktu ārvalstu kapitāls, kas veicinās ražošanas attīstību un perspektīvā arī piena iepirkuma cenu palielināšanos. Domāju, nekļūdišos sakot, ka vienīgais, ar ko mūsu rajona zemnieki var saistīt cerības, ir mūsu pašu piena pārstrādes kombināts — akciju sabiedrība «Preiļu siers».

Vēlreiz gribu zemniekiem atgādināt zemkopības ministra Roberta Dilbas teikto, ka mūsu rajona zemniekiem

visperspektīvākā ir piena lopkopība.

Varu informēt, ka «Preiļu siers» domā par jums, zemnieki. Aglonas naftas bāzē jau uzstādītas tvertnes degvielas iepirkšanai. Pirms pavasara sājas piena piegādātāji degvielu varēs iegādāties ar «Preiļu siera» starpniecību par zemāku cenu.

Šogad notika rajona lauksaimniecības departamenta reorganizācija. Valsts meliorācijas sistēmu pārvalde tagad pievienota lauksaimniecības departamentam. Tas ceļš šī dienesta prestižu. Iespējams, tuvākā perspektīvā arī pārējie lauksaimnieciskie dienesti tiks pievienoti departamentam.

1996. gads bija pirmais gads, kad 12 pagastos strādāja lauksaimniecības organizatori, kuri algu saņēma rajona lauksaimniecības departamentā. Jau zināms, ka nākošajā gadā pagastos strādās 13 organizatori.

Zemniekus, kā arī lauksaimniecības departamentu ļoti uztrauc iespējams zemes nodokļa palielinājums. Latgales reģionam, arī mūsu rajonam, šāda zemes nodokļa palielināšanas politika var radīt kritiskas sekas. Likums Saeimā tiks vēlreiz izskatīts, jo Valsts prezidents to nav izsludinājis, bet nodevis Saeimai atkārtotai caurskatīšanai.

Ļoti ceram, ka būs Latgales novada attīstības programma. Ja būs investīcijas, būs jaunas darba vietas. Ja zemnieka īpašumā ir nelielas zemes platības, viņam vajadzīgs papildus darbs, kur nopelnīt. Ja tā nav, šāda zemnieku saimniecība nevar pastāvēt. Ceru, ka rajonā attīstīsies arī amatniecība, ka zemnieki savai produkcijai uzņēmīgāk meklēs tirgus. Šajā jomā problēmu daudz. Nevar ražot to, ko nevar

realizēt pat par pašizmaksu. Tā tas pašlaik ir ar liellopu gaļu, jo augstākā nobarojuma lopus iepērk par 30 santīmiem kilogramā.

Gada nogalē gribu novēlēt visiem rajona cilvēkiem, kuri strādā laukos vai arī vēl tikai domā kļūt par zemniekiem, labu veiksmi 1997. gadā!

Aina Iljina

Attēlos:
Šķiet, vēl vakar aiz lemeša gūlās arums, vēl vakar pālā rugainē bira zeltaini lapu dālderī.

Vēl vakar...
Bet šodien pāri laukam aizskan tikai ... skrapjš; skrapjš... Zeme ieklausās gājēju soļos. Uz tikšanos pavasarī!

K.Gailuma foto

Par bāriņtiesas vēlēšanām

1996. gada 17. decembrī domes sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja izvērtēja Līvānu pašvaldības bāriņtiesas priekšsēdētāja un tiesas locekļu pretendentu pieteikumus.

Bāriņtiesas priekšsēdētāja vēlēšanām tika ieteikti sekojoši pretendenti: Elita Matīsona, Dace Freimane, Sanita Kundziņa, Marija Stalidzāne, Rita Pfeifere, Leonīds Puruškevičs; bāriņtiesas locekļu vēlēšanām — Iļģis Kristāls, Elizabete Zeimote, Nīna Volkova, Rīma Mahinova, Ināra Vaišļa, Sanita Kundziņa, Rita Pfeifere. Komisija ieteica noraidīt pieteikumus tiem bāriņtiesas locekļiem, kuri neatbilst LR likuma «Par bāriņtiesām un pagasttiesām» 7. panta prasībām: izglītības neatbilstības dēļ Bernadetai Gobai, Janīnai Ancānei, Līlijai Hudačonokai, Intai Grauzīnai, Annai Bogdanei, Ērikam Hildebrantam; vecuma neatbilstības dēļ Iļģai Gedušai. Domei un bāriņtiesai L.Geduša tika ieteikta kā viena no kandidātēm bāriņtiesas sekretāra amata.

Līdz 20. decembra domes sēdei savas kandidātes bāriņtiesas priekšsēdētāja amatam atsauc a.Matīsona un R.Pfeifere (viņa piekrita strādāt tikai uz puslodzi). 20. decembrī, 10 klātesošajiem deputātiem aizklāti balsojot, par bāriņtiesas priekšsēdētāju netika ievēlēts neviens no kandidātiem (6 bijētenos visi kandidāti tika

svīroti). Dome nolēma līdz 1997. gada 3. janvārim izsludināt atkārtotu pretendentu pieteikšanas bāriņtiesas priekšsēdētāja amatam, un uzdot domes sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejai izvērtēt pretendentu pieteikumus.

Par bāriņtiesas locekļiem, aizklāti balsojot, uz 3 gadiem tika ievēlēti I.Kristāls, E.Zeimote, R.Pfeifere. Bāriņtiesas locekļu kandidātu rezerves sarakstā tika iekļauti N.Volkova, I.Vaišļa.

Līvānu pašvaldības bāriņtiesas izveidošana notiek diezgan sasteigti. Kā teica pilsētas mērs V.Gercāns: «Mēs šo procesu esam palaiduši pašplūsmā, un par maz esam domājuši par reālām bāriņtiesas priekšsēdētāja un tiesas locekļu kandidātūram.» Domes deputāti, kas izvērtēja pretendentu pieteikumus, atzina, ka pretendenti tik atbildīgam amatam pieteikušies ļoti nesagatavoti, pat neiepazīnušies ar likumu «Par bāriņtiesām un pagasttiesām». Lai uzņemtos bāriņtiesas priekšsēdētāja pienākumus, nepietiek ar vārdos izteiktu mīlestību pret bērniem. Šim cilvēkam būs jāizlemj citu cilvēku likteņi, un to var darīt tikai personība ar augstu atbildības sajūtu, gudru un šajā darbā ieinteresētu. Bāriņtiesas priekšsēdētājam noteikti būtu jāapmeklē arī kursi, lai iemācītos vadīt tiesas procesu.

Daina Kursīte

Dod, Dieviņ, otram dot, ne no otra mīļi lūgt

1996. gada 16. oktobrī notikušajā Līvānu pilsētas Pensionāru apvienības kopsapulcē radās ideja rīkot pilsētā akciju «Pensionāri — bērniem». Aktīvi šajā akcijā iesaistījās pensionāres Ilga Boka, Lonija Kotāne u.c. Pensionāru apvienības domes locekļi, aicinot iedzīvotājus ziedot pilsētas daudz bērnu ģimenēm un maznodrošināto pilsētas iedzīvotāju bērniem savus rokdarbus, mazlietotus savu bērnu un mazbērnu apģērbus, apavus, rotaļlietas, grāmatas un citas mantas.

Akcija, kurā ikviens varēja palīdzēt kādam, kam palīdzība vairāk vajadzīga, ilga no

14. novembra līdz 20. decembrim. Uz aicinājumu atsaucās 41 pilsētas iedzīvotājs. Daudz jauku un noderīgu lietu ziedoja Inga Mīkeviča, Lūcija Jonicāne, Līvija Kriveca, Gaida Zieda, Otilija Rudzāte u.c. Uz sludinājumu laikrakstā, palīdzēt maznodrošinātajiem bērniem, atsaucās arī kāds jauns tētis, savukārt Valija Ozoliņa bija noadījusi trīs pārus skaistu cimdu, ko uzdevināt devīgākajiem ziedotājiem.

20. decembrī mantas saņēmt tika ielūgtas 35 ģimenes, un tām aptuveni 20 ģimēnēm, kuras ieradās, tas bija sirsniņš pirmsziemassvētku

pasākums. Vecākus un bērnus gaidīja teatrāls uzvedums. Grīvas meža rūķītis (Ilga Boka) visus cienāja ar piparkūkām, Pensionāru apvienības domes sievas dziedāja Ziemassvētku dziesmas, un katrai ģimenei tika aizdegta svečīte sirdssiltumam un labestībai. Saziedotās mantas vecāki un bērni varēja ņemt, cik daudz viņi vēlējas, un kādas viņiem vairāk bija vajadzīgas.

Šīs akcijas izdošanās apliecināja to, ka cilvēki, kuriem pašiem nebūt neklājas viegli, nav aizvēruši savas sirdis un spēj saprast citus, kam arī šobrīd vajadzīga palīdzība.

Daina Kursīte

Līvānu Televīzijas programma

Pirmdiena, 30. decembris

No 5.00 KST. Telerīts. 8.00 Ziņas. 8.15 Jaunais upuris. 9.10 Kas? Kad? Kur? 10.25 Uzmini melodiju! 11.00 Ziņas. 11.10 Mir. 11.50 Mākslas filma «Rotaļlieta». 13.40 Koncerts. 14.00 Ziņas. 14.20 Multfilma. 14.45 Maratons. 15. 15.00 Zvaigžņu stunda. 15.40 Karina un viņas suns. 16.05 Dzems. **No 16.30 NTV.** Simts pret vienu. 17.00 Futbola klubs. 18.00 Ziņas. 18.35 Dienas varonis. 19.00 Mākslas filma «Džonnijs Mnemoniks». 20.45 Krievu albums. 21.00 Ziņas. 21.35 Izmeklētājas kundze. 22.30 Laiciņš. 23.00 Ziņas. 23.20 Teniss pusnakts.

Otrdiena, 31. decembris

No 5.00 NTV. 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 11.00, 15.00, 18.00 un 21.00 Ziņas. 9.00 Sezama iela. 9.30 Mākslas filma «Tuksneša baltā saule». 12.00 Multfilma. 13.20 Mākslas filma «Sērbūras lietussargi». 15.15 Nauda. 15.30 Dogšovs. 16.00 Mākslas filma «Deribasovas ielā labs laiks jeb Braitonbičā atkal list». 17.40 Nemākuļi. 18.35 J.Šifrīna benefice. 19.40 un 21.20 Mākslas filma «Maskava asarām netic». 22.45 un 23.00 Lelles. 22.50 Laimīgi Jauno gadu! 0.05 Mākslas filma «Sinjors Robinsons». 2.00 un 3.30 Erotiski kinojoki. 2.15 Elviss Preslijs.

Trešdiena, 1. janvāris

No 7.00 NTV. 7.00, 8.00, 11.00, 15.00, 18.00 un 21.00 Ziņas. 8.25 Līlīpilsētas ugunsis. 8.45 Laiciņš. 9.00 Mākslas filma «Zvēru pavēlnieks». 12.00 Mākslas filma «Fanāns Tulpe». 13.40 Baijara forta atslēgas. 15.30 Sezama iela. 16.00 Mākslas filma «Santklēra karaliene». 18.30 Smieklīgas lietas. Ģimenes lietas. 1. sērija. 19.00 Mākslas filma «Atpakaļ nākotnē-1». 21.35 Mākslas filma «Atpakaļ nākotnē-2». 23.25 Katarina Vita rēvijā «Karmena uz ledus».

Ceturtdiena, 2. janvāris

No 7.00 NTV. 7.00, 8.00, 11.00, 15.00, 18.00 un 21.00 Ziņas. 9.00 Mākslas filma «Legēnda». 10.30 Sezama iela. 12.00 Mākslas filma «Parīzes dzīve». 13.40 Baijara forta atslēgas. 15.20 Zvaigžņu puteklis. 16.00 Mākslas filma «Mans pēdējais tango».

lietas. Ģimenes lietas. 2. sēr. 19.00 Mākslas filma «Atpakaļ nākotnē-3». 21.35 Mākslas filma «Šarlo četri musketieri». 23.30 Labākie pasaules varietē.

Piektdiena, 3. janvāris

No 7.00 NTV. 7.00, 8.00, 11.00, 15.00, 18.00 un 21.00 Ziņas. 9.00 Mākslas filma «Zaļais furgons». 10.30 Saproti mani. 12.00 Mākslas filma «Tā šķiras itāliesi». 16.00 Mākslas filma «Dūriens ar lietussargu». 17.30 Sezama iela. 18.30 Smieklīgas lietas. Ģimenes lietas. 3. sēr. 19.00 Mākslas filma «Maska». 20.45 Nemākuļi. 21.35 Mākslas filma «Bezdzibenis. Septītais loks».

Sestdiena, 4. janvāris

No 6.50 KST. Mākslas filma «Jums pat sapnī nav rādījies». 8.20 Multfilmas. 8.45 Vārds garīdzniekam. 9.00 Ziņas. 9.35 Kamēr visi mājās. 10.15 Rīta zvaigzne. 11.05 Kalpoju Krievijai. 11.30 Spēlējiet, harmonikas! 12.00 Provincas stāsti. 12.30 Kusto komandas zemūdens odiseja. 13.25 Smieklīgas lietas. 14.00 Ziņas. 14.20 Mūzika. 15.05 Celotāju klubs. **No 16.00 NTV.** Grāmatu veikals. 16.30 Mākslas filma «Krievu bizness». 18.00 Ziņas. 18.30 Smieklīgas lietas. Ģimenes lietas. 4. sēr. 19.00 Mākslas filma. 20.45 Lelles. 21.00 Ziņas. 21.35 Mākslas filma «Stulbs un vēl stulbāks». 23.00 Ziņas. 23.25 Trešā acs.

Svētdiena, 5. janvāris

No 5.00 KST. Telerīts. 8.00 Ziņas. 8.15 Jaunais upuris. 9.10 Krievijas TV. Santabarbara. **No 9.50 KST.** Kamēr visi mājās. 10.15 Spēlējiet, harmonikas! 10.45 Multfilma. 11.00 Ziņas. 11.10 Zvaigzņrite stepē. 11.40 Multfilma. 12.05 Mākslas filma «Mašas un Viņas Jaungada piedzīvojums». 13.15 Atjaunības ātrums. 14.00 Ziņas. 14.20 Multfilmas. 18.30 Mākslas filma «Trīs resnāki». 5. sēr. 19.00 par normālu cilvēku. 20.00 Itoģi. 21.10 filma «Runā, kā tu runā». 22.55 Romāns. 23.40 Mākslas filma «Rimini, Rimini! pēc gada».

